

методичний супровід проведення моніторингу якості загальної середньої освіти, що передбачає формування професійної компетентності педагогічних кадрів із питань якості освіти та моніторингу.

ВИХІДНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІЧНИХ ВИМІРЮВАНЬ В СИСТЕМАХ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Ю. О. Жук, канд. пед. наук

1. Система моніторингу якості освіти створюється для реалізації можливості періодичного вимірювання параметрів стану об'єкта педагогічного впливу.

2. Основним завданням педагогічного вимірювання є з'ясування стану об'єкта педагогічного впливу відповідно до образу бажаного стану, сформульованого в стандарті освіти.

3. Передбачається, що в момент вимірювання визначених параметрів стан об'єкта вимірювання є статичним. Зміна значень параметрів досліджуваної педагогічної системи відповідно до бажаного образу стану цієї системи в певний момент часу характеризує динаміку системи.

4. Вимірювані педагогічні параметри ніколи не бувають такими, що безпосередньо спостерігаються. При цьому принциповою основою педагогічної інтерпретації результатів вимірювань є можливість їх безпосередньо спостерігати. Одним із завдань системи моніторингу є перетворення величин, що не спостерігаються безпосередньо.

5. Застосування методів математичної статистики базується на тому, що середнє значення динамічної змінної (за великої кількості вимірів одного й того самого параметра) визначає ймовірність тих чи інших значень змінної.

6. Середні значення динамічних змінних є характеристиками вимірюваної педагогічної системи, що дають змогу інтерпретувати спостережувані результати вимірювань.

7. У процесі педагогічної інтерпретації використовуються співвідношення тільки між спостережуваними величинами, які формують уявлення про стан об'єкта, досліджуваного в певний момент часу.

8. Робити висновки про стан об'єкта вимірювання в той чи інший точно зафіксований момент часу можна тільки в тому разі, коли вимірювані параметри системи комутативні (можуть бути виміряні одночасно).

9. Передбачається, що використання різних тестів (вимірників) протягом однієї сесії вимірювання створює умови комутативності параметрів.

10. Передбачається, що параметри можуть бути одночасно виміряні з однією й тією самою точністю (не беручи до уваги несуттєві експериментальні похибки: коливання тих чи інших факторів, помилки спостереження й інші аналогічні обставини).

11. Передбачається, що стан невизначеності параметрів об'єкта вимірювання є загальним випадком, а стан визначеності – частковим.

12. Результатом педагогічної інтерпретації є експертна оцінка певного стану об'єкта вимірювання. Основною суперечністю педагогічного оцінювання є те, що досліджувані параметри континуальні, а оцінки – дискретні (у разі їх квантифікації в обраній системі оцінювання).

МОНІТОРИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРЕДМЕТНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ БАГАТОПРОФІЛЬНОГО ЛІЦЕЮ

Л. С. Ващенко, канд. пед. наук

Особливістю моніторингу рівнів сформованості біологічних компетентностей старшокласників є необхідність діагностування не лише предметних знань і вмінь, але і певних метапредметних результатів навчальної діяльності учнів. Відповідно до мети дослідження експериментальним шляхом було досліджено рівень оволодіння старшокласниками елементами критичного мислення, яке ґрунтується на усвідомленому сприйнятті власної інтелектуальної діяльності.

Аналіз виконання ліцеїстами відповідних тестових завдань дає можливість зробити висновок про різні рівні розвитку критичного мислення старшокласників. Вони здебільшого успішно впорались із завданнями на оцінювання суджень, зокрема більшість десятикласників змогли побачити зв'язок між явищами і предметами, між їх властивостями і ознаками що є необхідною умовою для правильного формулювання певних висновків як результату здатності до елементарного критичного мислення.

Водночас викликали труднощі завдання на уміння, використовуючи природничо-наукові факти, підтвердити або заперечити правильність вже сформульованих висновків; завдання на вміння уважно читати, розуміти текст і аналізувати його. Складними виявилися також завдання на здатність розв'язувати суперечності, завдання, що потребують творчої мисленнєвої діяльності.

Отже, у старшокласників необхідно розвивати вміння працювати не тільки зі знаннями, але й із власними способами здобування знань, уміння застосовувати здобуті під час навчання знання на практиці, інтегрувати знання в систему власного досвіду. Шкільна практика потребує розроблення технології формування критичного мислення школярів у процесі навчання, використання сукупності різноманітних педагогічних прийомів, які спонукатимуть учнів до творчої активності, створюватимуть умови для усвідомлення ними навчального матеріалу, узагальнення здобутих знань.

Окрім того, було досліджено ставлення педагогів ліцею до дослідницької діяльності та застосування педагогічних інновацій в своїй роботі, зокрема формування й оцінювання рівня сформованості компетентностей у профільній школі. Результати опитування свідчать про те, що педагоги ліцею є свідомими учасниками дослідно-експериментальної роботи. На запитання щодо значення